

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет інформаційних технологій та управління

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Приймальною комісією
Протокол № 4 від 29.01.18 р.

Голова Приймальної комісії

В.О. Огнев'юк

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ**

ОР:	«Бакалавр»
Галузь знань:	0305 «Економіка та підприємництво»
Спеціальність:	072 «Фінанси, банківська справа і страхування»
На базі:	ОКР «Молодший спеціаліст»

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О.Б. Жильцов

«РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри фінансів та
економіки
Протокол № 1 від 10.01.18 р.

А.Ю. Рамський

КИЇВ – 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахових випробувань з напряму підготовки «Фінанси і кредит» (далі – Програма) є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою фінансів та економіки факультету інформаційних технологій та управління з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Фахові випробування проводяться за основними дисциплінами навчального плану підготовки абітурієнтів на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст».

Програма визначає перелік питань, обсяг, складові та технологію оцінювання знань абітурієнтів під час вступу на третій курс спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування».

Мета фахових випробувань – перевірка теоретичної та практичної підготовки абітурієнтів на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» і відповідності її вимогам підготовки студента III курсу спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування».

Фахові випробування проводяться в тестовій формі. Абітурієнту пропонується дати відповіді на 30 тестів закритого типу та 1 тест відкритого

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Кількість балів (max – 100)	Критерії
90 – 100	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
82 – 89	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
75 – 81	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
69 – 74	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
60 – 68	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 59	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Згідно навчального плану підготовки бакалавра галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування», студентами на I та II курсах вивчаються дисципліни, які формують фахові компетентності а саме: «Економіка (мікро- та макроекономіка)», «Економіка підприємства», «Гроші та кредит», «Фінанси», «Міжнародні фінанси», «Фінансовий ринок», «Страхування» та «Банківська справа».

Тема 1. Сутність фінансів, їх функції і роль

Предмет науки про фінанси. Фінанси - специфічна форма суспільних відносин. Об'єктивні передумови виникнення і розвитку фінансів. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями. Функції фінансів: зміст, властивості, призначення, та взаємозв'язок. Об'єкти і суб'єкти розподілу і перерозподілу вартості суспільного продукту.

Тема 2. Основні показники обсягів національного виробництва

ВВП та ВВП – основні показники системи національних рахунків. Особливості обчислення ВВП (ВВП): поняття кінцевого та проміжного споживання, вимір у поточних цінах за рік, національна приналежність виробників.

Методи обчислення ВВП.

Номинальний і реальний ВВП. Індекс цін споживчих товарів, індекс цін інвестиційних товарів, індекс цін промислових товарів. Дефлятор ВВП. Аналіз динаміки реального ВВП.

ВВП та економічний добробут. ВВП на душу населення.

Тема 3. Ринок капіталу

Поняття та складові ринку капіталу. Інструменти ринку грошей, кредитного та фондового ринку.

Процентний дохід на капітал. Ціна позичкового капіталу. Рівноважна норма проценту. Лізинговий капітал.

Прості та складні відсотки.

Поняття дисконтування. Дисконтований дохід. Механізм дисконтування прибутку. Дисконтування вартості цінних паперів. Дисконтування ефективності нових інвестицій. Визначення доцільності інвестування ресурсів шляхом дисконтування капіталу і доходу.

Тема 4. Фінанси господарських суб'єктів

Сутність фінансів господарських суб'єктів, принципи їх організації. Грошові надходження від діяльності підприємств, їх склад і економічна характеристика. Капітал підприємства.

Поняття та класифікація інвестицій. Показники оцінки інвестицій.

Класифікація та елементний склад витрат підприємства. Валовий і чистий дохід. Загальний і чистий прибуток. Класифікація доходів і видатків.

Фінансові ресурси. Власні й залучені грошові кошти. Особливості фінансів підприємств різних організаційно-правових форм. Джерела формування і напрямки використання фінансових ресурсів комерційних підприємств державної і недержавної форм власності.

Тема 5. Економіка підприємства

Суть та видова класифікація основних фондів. Фізичне (матеріальне) та моральне (економічне) спрацювання основних фондів. Амортизація основних фондів. Методи нарахування амортизації: прямолінійний, зниження залишкової вартості, прискореного зниження залишкової вартості, кумулятивний, виробничий. Система показників відтворення, оснащеності та ефективності використання основних фондів.

Структура та класифікації оборотних засобів підприємства. Елементний склад оборотних фондів. Сутнісна характеристика фондів обігу, їх функціональна та елементна структура.

Основні показники рівня ефективності використання оборотних коштів.

Нематеріальні ресурси підприємства. Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємства. Елементний склад нематеріальних активів.

Поняття оплати праці. Основна і додаткова заробітна плата. Складові тарифної система: тарифна ставка, тарифна сітка, тарифно-кваліфікаційний довідник, схема посадових окладів. Основні форми та системи оплати праці.

Тема 6. Бюджетно-податкова політика

Сутність і функції податків. Класифікація податків. Види податків. Податкова система: поняття, основи та принципи побудови. Становлення та розвиток податкової системи України. Інструменти бюджетно-податкової політики.

Бюджет як економічна і правова категорія. Місце і значення бюджету в загальній системі фінансових відносин. Джерела формування доходів державного бюджету. Бюджетні дефіцити та надлишки, структурний та циклічний дефіцити державного бюджету. Способи фінансування дефіциту державного бюджету, їх переваги та недоліки.

Тема 7. Гроші та грошовий обіг

Походження і суть грошей. Роль грошей в ринковій економіці. Види грошей. Функції грошей. Організація грошового обігу. Складові пропозиції грошей. Грошова маса та грошова база.

Створення грошей системою комерційних банків. Грошовий мультиплікатор.

Грошовий ринок та механізм встановлення рівноваги на грошовому ринку.

Монетарна політика: цілі та види монетарної політики, інструменти монетарної політики.

Складові елементи національної валютної системи. Суть і види валют. Грошова система України. Поняття грошової системи та її елементи.

Тема 8. Інфляція та грошові реформи

Суть інфляції та її основні форми: повзуча, галопуюча, гіперінфляція, відкрита та закрита. Грошові реформи як радикальні заходи негативних соціально-економічних наслідків інфляції. Класифікація грошових реформ.

Тема 9. Форми і види кредиту

Необхідність і суть кредиту. Роль кредиту в ринковій економіці. Суб'єкти і об'єкти кредитних стосунків. Кредитна політика держави. Державний кредит. Функції кредиту. Основні форми кредиту: банківський, комерційний, споживчий, державний, міжбанківський, міжнародний. Види кредиту. Принципи кредитування.

Тема 10. Міжнародні валютно-кредитні відносини

Суть міжнародних валютних відносин. Поняття валютної системи. Основні елементи національної валютної системи. Сутність та класифікація валют. Міжнародні валютно-кредитні організації.

Тема 11. Банківська система

Банківська система України, її організація. Роль і функції Національного Банку України. Облікова ставка ЦБ і її дія на економічні процеси. Комерційні банки, їх роль в економіці, функції, завдання, джерела грошових коштів. Види комерційних банків. Функції комерційних банків. Принципи кредитування.

Тема 12. Основи страхування

Економічна необхідність і роль страхування в забезпеченні безперервності суспільного виробництва. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Функції страхування. Основні операції страхових компаній.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна.

1. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка: Підручник: У 2-х кн./ За ред. С.М. Панчишина. - К.: Знання, 2014. – 390 с.
2. Мікроекономіка: Практикум: Навч. посіб./ За ред. В.Д. Базилевича. - К.: Знання, 2012. – 491 с.
3. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2009. – 368 с.
4. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Макроекономіка: Практикум: Навч. посіб. — К.: Знання, 2010. – 550 с.
5. Бойчик І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. К. – 2007.
6. Кулішов В. В. Економіка підприємства: теорія і практика: Навчальний посібник. - К.: Ніка-Центр, 2009. – 205 с.
7. Економіка підприємства: підручник/ за ред. А.В. Шегди. — К.: Знання, 2006. — 614 с.
8. Шегда А. В. Економіка підприємства: збірник тестів і задач. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури. - 2010. - 256 с.
9. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та. Г 86 ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. — 6-те вид., перероб. і доп. — К. : КНЕУ, 2011. — 589,

10. Демківський А.В. Гроші та кредит Навчальний посібник / К.: Дакор, 2007.- 528 с.
11. Фінанси: Навчальний посібник в 2-х частинах / [Баранова В.Г., Волохова І.С., Хомутенко В.П. та ін.] за заг. ред. Баранової В.Г. – Одеса: Атлант, 2015.
12. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник. — 2-ге вид., доп. і перероб. — К.: КНЕУ, 2002. — 240 с.
13. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: навч. посіб. / О.Я. Стойко, Д.І. Дема; за ред. О.Я. Стойка. – К.: Алерта, 2014. – 432 с.
14. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Ковалевський В.В. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. Видання 3-тє, перероб. та доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2007 – 640 с.
15. Міжнародні фінанси: Підручник. / За ред. О. І. Рогача. — К.: Либідь, 2007. — 364 с.
16. Фінансовий ринок: Навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 528 с.
17. Фінансовий ринок: Підручник / В.М. Шелудько. — 3-те вид., стер. — К. : Знання, 2015. — 535 с.
18. Страхування: Підручник / Керівник авт. колективу і наук. ред. С.С.Осадець. — К.: КНЕУ, 2002. — 599 с.
19. Фисун В. І., Ярова Г. М. Страхування. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 232 с.
20. Банківська система : навчальний посібник / Ю. Є. Холодна, О.М. Рац. –Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. –316с.
21. Прокопенко І. Ф., Ганін В. І., Соляр В. В., Маслов С. І. О-75 Основи банківської справи: Навчальний посібник. — : К.: Центр навчальної літератури, 2005. — 410 с.